

Jakelu:
Turun yliopisto /
Petri Sjöblom, opintoasiainjohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö / Virpi Hiltunen, neuvotteleva virkamies

Tiedoksi:
SYL/ Silja Silvasti

Turun yliopiston ylioppilaskunnan lausunto hallituksen esityksestä laeiksi opintotukilain ja opintotuen muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laeiksi opintotukilain ja opintotuen muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

Lyhyesti

- Vastustamme opintotukilautakuntien lakkauttamista ja kannustamme lakkauttamisen sijaan pohtimaan lautakuntien uutta roolia ja tehtäviä.
- Mielestämme lakiehdotuksessa esitetyt korkeakouluille jäävät opintotuen tehtävät ja niiden mitoitus ovat epätarkoituksenmukaisia ja riittämättömiä. Opiskelijoita tulisi kuulla Kelan opintotuen neuvontapalveluita kehitettäessä.
- Jos vastustamamme muutos joka tapauksessa toteutuu, tulisi korkeakoululle jäävä ”yleistason neuvonta” tai ”yleinen neuvonta” määritellä selvemmin. Roolituksen KELAn ja korkeakouluille jäävän neuvonnan välillä tulee olla selvästi määritely.
- Suhtaudumme positiivisesti opintotuen muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 10 muuttamiseen ehdotetusti.

Perustelut

Vastustamme opintotukilautakuntien lakkauttamista.

Opintotukilaki sisältää paljon korkeakoulupoliittisia tavoitteita. Opintotuen saamisen yhtenä ehtona on opintojen riittävä eteneminen ja opintojen päätoimisuus. Opintotuen kaksiportaisuus, opiskelijoiden käytettävissä olevien tukikuukausien määrän useat tiukennukset ja vähimmäisopiskelun määritelmä tekevät opintotuesta hankalasti ymmärrettävän ja hallinnollisesti haastavan etuuden. Lisäksi nämä tekijät asettavat eri aloilla opiskelevat opiskelijat hyvin eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden opiskelualojen eroista johtuen. Nämä tekijät asettavat korkeakouluille haasteen opintojen järjestämisestä eri aloilla, niin että opinnot on mahdollista suorittaa opintotuen asettamien reunaehtojen

sisällä. Korkeakoulujen henkilökunnan ja opiskelijoiden osallistuminen opintotuen ratkaisutoimintaan on perusteltua säilyttää opintotukilainsäädännön luonteen vuoksi.

Valtakunnalliset tutkimukset osoittavat opiskelijoiden huolen päivittäisestä toimeentulostaan kasvaneen viime vuosina. Eri aloilla opiskelevien välillä taloudellisen huolen kokemisessa ja sen aiheuttamista hyvinvointia heikentävistä vaikutuksista on eroja (mm. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2016, Suomen Mielenveysseuran vuosiraportti 2016).

Mielestämme opintotuen ratkaisutoiminnan lakkauttaminen yliopistoissa, sekä nyt ehdotettu opintotukilautakuntien lakkauttaminen vaarantavat sekä opiskelijoiden henkilökohtaisen neuvonnan ja tuen opintotukiasioissa, että heikentää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta lain edessä (opiskelualojen erot). Tuki, jota opiskelijat ovat saaneet yliopistojen opintotuen henkilökunnalta, on ollut usealle vaikeassa tilanteessa olevalle opiskelijalle korvaamatonta.

Opiskelijoiden ja korkeakoulujen yhteys Kelaan ja opintotukeen tulee säilyttää. Kehotammekin lautakuntien lakkauttamisen sijaan pohtimaan, mikä niiden rooli ja tehtävät tulevaisuudessa ovat ja mihin ne hallinnollisesti voitaisiin sijoittaa (esimerkiksi tulevien kolmen opintotukiasioita käsittelevien vakuutuspiirien yhteyteen?).

Korkeakoulujen vastuulle jäävät opintotukilain 8§:n mukaiset tehtävät

Emme ymmärrä lakimuutoksessa korkeakouluille jätettävien opintotukitehtävien mitoitusta ja tarkoituksenmukaisuutta. Toivomme, että Kansaneläkelaitos ja korkeakoulut yhdessä ylioppilaskuntien kanssa miettivät uudistusta yhteistyössä opiskelijoiden ja korkeakoulujen näkökulmasta.

Opintotuen muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 10 §:n muuttaminen

Kannatamme ehdotettuja muutoksia.

Turussa 9.3.2017

Miika Tiainen

hallituksen puheenjohtaja

Rauli Elenius

pääsihteeri

Lisätietoja:

TYYN sosiaalipoliittinen asiantuntija Minttu Naarminen, tyy-soposihteeri@utu.fi, +358 44 796 1078